Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia

Jacobus <Genua, Erzbischof>

[Lyon], 20. Juli 1486

De sancto Vitali lix

urn:nbn:de:bsz:31-289352

Visual Library

De ſanctis marcellino et vitali.

triſtitia percuſſit. Ueruntñ capite infirmato fortioꝛa mẽbra reſurgũt. ⁊ minas pꝛincipũ paruipendunt. Tũc fideles ad ſummũ pontificẽ cõueniũt. ⁊ ipm plurimũ redarguũt. Qd ille cernẽs in cõſilio epoꝝ ſe ſuppoſuit iudicandũ. Ad quẽ illi. Abſit vt ſumm⁹ pontifex ab aliquo iudicet᷑: ſed tu in te collige cauſam tuã: ⁊ ꝓpꝛio oꝛe te diiudica. Ipſe aũt iam penitẽs plurimũ ingemuit: ⁊ ſeipſuꝫ depoſuit: ſed tñ eũ oĩs turba iterũ reelegit. Qd ceſares audiẽtes: iterũ eũ capi fecerũt. et dum nullatenus ſacrificare vellet eũ decollari mandauerũt Et iterũ creuit furoꝛ hoſtil᷑. vt infra menſem. xvij milia xpianoꝝ ꝑimerẽtur. Marcellin⁹ aũt dũ decapitari deberet: ſe xpiana ſepultura indignũ eſſe aſſeruit: ⁊ ideo oẽs qui ſe ſepelire pſumerẽt: excõmunicauit. Quapꝛopter coꝛpus eius inſepultum xxxv. dieb⁹ remanſit. Poſt hoc beatus petr⁹ apl's marcello ſucceſſoꝛi eius apparuit dicens. Frater marcelle: quare non ſepelis me? Cui ille. Nonne dudũ ſepultus es dñe? Cui apl's. Me inſepultum reputo: ꝙdiu marcellinũ inſepultũ videro. Cui ille. Nonne dñe noſti: qꝛ ille oẽs qui euꝫ ſepelirent anathematizauit? Cui petr⁹. Nonne ſcriptũ eſt: q̃ ſe humiliat exaltabitur? Unde hoc attendere debuiſti. Uade igitur ⁊ ipm ad pedes meos ſepelias. Qui ſtatim iuit: ⁊ iuſſa laudabil'r compleuit.

De ſancto vitali. lix.

Vitalis quaſi viuẽs talis: qꝛ qualis viuebat exteri⁹ in ope. talis erat intus in coꝛde. Uel vitalis a vita. Uel vitalis viuẽs alis. ideſt. tuẽs ſe alis virtutũ. Ipſe enĩ fuit tanꝗ vnũ de anĩalib⁹ dei q̃ vidit ezechiel. hñs in ſe quatuoꝛ alas. ſcꝫ alam ſpei qua volebat in celũ. alam amoꝛis qua volabat in deũ. alam timoꝛis qua volabat in infernum. alam cognitionis qua volabat in ſeipſum. Eius paſſio in libello geruaſij ⁊ pꝛothaſij reperta fuiſſe putatur. A

Vitalis miles conſularis ex valeria vxoꝛe geruaſiũ ⁊ ꝓthaſiũ genuit. Hic cũ paulino iudice rauennã ingreſſus cũ q̃ndam ibidem xpianũ medicũ nomĩe vꝛſicinũ poſt multa tormẽtoꝝ genera iuſſum decollari videret. ⁊ ille medic⁹ nimiũ expauiſſet: exclamauit ad eũ ſanct⁹ vitalis dicẽs. Noli frater vꝛſicine medice q̃ alios curare ꝯſueuiſti teipm eterna moꝛte occidere. ⁊ q̃ ad palmam martirij ꝑ multas paſſiones veniſti. noli coꝛonã amittere tibi a deo paratam. Qd vꝛſicin⁹ audiẽs ꝯfoꝛtat⁹ eſt: ⁊ de pauoꝛe ſuo penitẽs: martiriũ libenter accepit. Sanct⁹ aũt vitalis cum honoꝛifice ſepeliri fecit. ⁊ poſt hoc ad paulinum dñm ſuũ vltra venire contẽpſit. Ille vero nimiũ indignat⁹. tum qꝛ ad ſe venire noluit. tum qꝛ vꝛſicinum ſacrificare volentẽ retraxit. tum qꝛ xpianũ ſe eſſe oſtendit. iuſſit eũ in eculeũ leuari. Cui dixit vitalis. Stultiſſim⁹ es: ſi me putas decipe: q̃ alios ſemꝑ ſtudui liberare. Et ait paulinus miniſtris. Ducite eum ad palmã: ⁊ ſi ſacrificare noluerit: foueam ꝓfundiſſimã donec ꝑueneritis ad aquam ibidẽ facite: ⁊ ibi eũ viuũ ⁊ ſupinũ ſepelite. Qd' et fecerunt ⁊ beatũ vitalẽ ibidẽ viuũ ſepelierũt. ſub

nerone qui cepit circa annũ dñi .lvij. Sacerdos aũt qui hoc ↄſiliũ dederat. ſtatim a demone arreptus: per ſeptem dies inſaniens in illo loco exclamabat dicẽs. Incendis me ſancte vitalis. Die autem .vij. in flumen a demone p̃cipitatꝰ: miſerabiliter expirauit. ¶ Uxor aũt ſancti vitalis cũ mediolanũ rediret: inuenit quoſdã idolis immolantes. Qui cũ eaȝ hortarent̃ vt idolis ĩmolata comederet. r̃ndit. Xp̃iana ſum: non licet michi de vr̃is ſacrificijs mãducare. Qd̓ illi audiẽtes tam dire eã verberauerũt ꝙ hoĩes ſui q̃ cũ ea erant vſqꝫ mediolanum eam ſemiuiuã deduxerũt: vbi infra triduum feliciter migrauit ad dominũ.

De virgine quadã antiochena lr. A

Virgo quedaȝ fuit antiochie cuiꝰ hiſtoriã ambroſiꝰ in ſcd̓o libro de virginibus recitat in hec v̓ba. Antiochie nuꝑ virgo q̃daȝ fuit fugitãs publici viſus oſtentationẽ. Sed quo magis viroꝝ vitabat oculos. incẽdebat affectus eo amplius impudicos. Pulcritudo enim audita nec viſa plus deſiderat̃ duobꝰ ſtimulis cupiditatũ amoris ꝛ cognitionis: dum ꝛ nichil occurrit quod minꝰ placeat: ꝛ plus putat̃ eſſe qd̓ placeat: qd̓ nõ index oculus explorat: ſed animꝰ amator exoptat Itaqꝫ ſancta virgo ne diutius aleretur potiende ſpes cupiditatis. integritatẽ pudoris profeſſa ſic reſtrinxit improboꝝ facies: vt iam nõ amaretur: ſed ꝑderetur. Ecce perſecutio. Puella fugere neſcia. etate pauida ne incideret in inſidiatores pudoris. animũ ad virtutẽ parauit tam religioſa vt mortẽ non timeret. tam pudica vt mortem expectaret. Uenit eñ corone dies maxima omniu expectatio. ꝑducitur puella duplex ꝑfeſſa certamẽ. ꝛ caſtitatis ꝛ religionis. Sed vbi viderũt conſtãtiã ꝑfeſſionis. metũ pudoris: paratã ad cruciatꝰ. erubeſcentẽ ad aſpectus. excogitare ceperũt quẽadmodũ ſpe caſtitatis religionẽ tollerent: vt cum id abſtuliſſent qd̓ erat ampliꝰ. etiã id eriperẽt qd̓ deliquerẽt. Aut ſacrificare virginẽ: aut lupanari ꝑſtitui iubent. Quõ colunt deos ſuos qui ſic vindicant. aut quẽadmodũ ipſi viuũt qui ita iudicãt? Hec puella non quo de religione ambigeret: ſed quo de pudore trepidaret ipſa ſecũ inquit. Quid agimꝰ hodie aut martir aut virgo. altera nobis inuidet̃ corona. Sed nec virginis nomẽ agnoſcit̃ vbi virginitatis autor negatur. Nam quemadmodum virgo: ſi meretricẽ colas? Quemadmodũ virgo: ſi adulterũ diligas? Quemadmodum virgo: ſi amorem petas? Tolerabiliꝰ eſt mentem virgineaȝ ꝙ carnem h̃re. Utrunqꝫ bonũ ſi liceat. ꝛ ſi non liceat. ſaltem non homini caſte ſed deo ſimꝰ. Et raab meretrix fuit: ſed poſtꝙ dño ꝯcredidit ſalutem inuenit. Et iudith ſe vt adultero placeret ornauit: que tñ q: hoc religione non amore faciebat. nemo eam adulterã iudicabat. Bene ſucceſſit exemplũ. Nam ſi illa q̃ ſe cõmiſit religioni ꝛ pudorem ſeruauit ꝛ patriã fortaſſis ꝛ nos ſeruãdo religionẽ ſeruabimꝰ etiam caſtitatẽ. Qd̓ ſi iudith pudicitiam religioni p̃ferre voluiſſet. perdita patria etiam pudicitiã perdidiſſet. Itaqꝫ talibus informata exẽplis ſil̓ aĩo tenens verba dñi qbus ait. quicũqꝫ ꝑdiderit animã ſuam propter me inueniet eam. fleuit ꝛ tacuit. ne eam vel loquentẽ adulter audiret. nec pudoris elegit iniuriã ſed chriſti recuſauit. Eſtimate vtrũ adulterare potuerit corpore que nec voce adulterauit. Iam dudũ verecundebatur oratio mea: ꝛ quaſi adire geſtoꝝ ſeriem criminoſam atqꝫ explanare formidat. Claudite aures virgines dei: ducitur puella dei ad lupanar. Sed aperite aures virgines dei. virgo proſtitui poteſt. adulterari non poteſt. Ubicunqꝫ dei virgo eſt: tẽpluȝ dei eſt. nec lupanaria infamãt caſtitatẽ. ſed caſtitas etiã loci abolet infamiam. Ingens petulantiũ concurſus fit ad fornicem. Diſcite martiru miracula ſancte virgines. Diſcite locorum vocabula. Clauditur intus columba. ſtrepũt accipitres foris. Certãt ſinguli: quis predam primus inuadat. ¶ B At illa manibus ad celum leuatis. quaſi ad domũ orationis veniſſet. non ad libidinũ diuerſorium. chriſte inquit domuiſti virgines